

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1032

B.A./B.Sc. Semester—I**PHILOSOPHY (Elementary Philosophy)**

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt **one** question each from Sections A, B, C and D and entire Section E.**SECTION—A**

- I. Explain the meaning and scope of Philosophy. 15
- II. Explain the different branches of Philosophy. 15

SECTION—B

- III. Define Human Rights. Explain different types of Human Rights. 15
- IV. Explain the problem of Casteism in detail. 15

SECTION—C

- V. Discuss the concept of Sangat. 15
- VI. Discuss Humanism in the philosophy of Vivekananda. 15

SECTION—D

- VII. Discuss the different components of culture. 15
- VIII. Define civilization. Explain the relation between Culture and Civilization. 15

SECTION—E

IX. Explain briefly :

- (i) Importance of Philosophy
- (ii) Philosophy and Religion
- (iii) Gender Discrimination
- (iv) World Peace
- (v) Pangat
- (vi) Ahimsa
- (vii) Culture
- (viii) Civilization
- (ix) Satyagrah
- (x) Epistemology. 4×10=40

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :—ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
ਭਾਗ ਹ ਸਾਰਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਓ

- I. ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- II. ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਅ

- III. ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
- IV. ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ੲ

- V. ਸੰਗਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
 VI. ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਸ

- VII. ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
 VIII. ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਹ

- IX. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
- ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵ
 - ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਧਰਮ
 - ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ
 - ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ
 - ਪੰਗਤ
 - ਅਹਿੰਸਾ
 - ਸਭਿਆਚਾਰ
 - ਸਭਿਅਤਾ
 - ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ
 - ਗਿਆਨਮੀਮਾਂਸਾ। 4×10=40

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭ੍ਯਨ ਕਰੋ।
 ਭਾਗ ਙ ਸਾਰਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਕ

- I. ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਕਾ ਅਰਥ ਤਥਾ ਵਿਭਯਕ੍ਸ਼ੇਤ੍ਰ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕਰੋ। 15
 II. ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰ ਕੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਓਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕਰੋ। 15

भाग—ख

- III. मानव अधिकार परिभाषित करो। मानव अधिकारों के विभिन्न प्रकारों की व्याख्या करो। 15
- IV. जातिवाद की समस्या की विस्तारपूर्वक व्याख्या करो। 15

भाग—ग

- V. संगत की अवधारणा पर चर्चा करो। 15
- VI. विवेकानंद के दर्शनशास्त्र में मानवतावाद की चर्चा करो। 15

भाग—घ

- VII. संस्कृति के विभिन्न घटकों की चर्चा करो। 15
- VIII. सभ्यता को परिभाषित करो। संस्कृति तथा सभ्यता के मध्य संबंधों की व्याख्या करो। 15

भाग—ङ

- IX. संक्षेप में व्याख्या करो :
- (i) दर्शनशास्त्र का महत्व
 - (ii) दर्शनशास्त्र और धर्म
 - (iii) लिंग भेदभाव
 - (iv) विश्व शांति
 - (v) पंगत
 - (vi) अहिंसा
 - (vii) संस्कृति
 - (viii) सभ्यता
 - (ix) सत्याग्रह
 - (x) ज्ञानमीमांसा।
- 4×10=40